

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Александър Светославов Василенко

относно дисертационния труд на **Николай Евгениев Желязков** на тема:

„Соловите клавирни творби на Милчо Левиев – аспекти на интерпретацията“ за присъждане на научната и образователна степен
„Доктор“

Научен ръководител – проф. д-р Борислава Танева

Научно направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“

НМА „Проф. П. Владигеров“

Инструментален факултет, Клавирна катедра

Както личи от приложената биография, Николай Желязков е преминал различните степени на своето обучение с натрупан значителен творчески актив. Той има голям брой впечатляващи изяви като солов и камерен изпълнител у нас и в чужбина, включително в рамките на престижни музикални фестивали – неговата състоятелност като интерпретатор е верифицирана от многобройни спечени награди на международни и национални клавирни конкурси, както и стипендии и отличия; реализирал е множество участия в майсторски класове на видни педагози и изпълнители; познат е като организатор на значими и разнообразни музикални форуми. Ще добавя, че с преподавателския си актив докторантът подава ясни сигнали за изключително адекватен в решенията си и перспективен като заложба млад педагог – компетентен, премерено амбициозен, комуникативен и отговорен. Накратко, налице са необходимите предпоставки за смислен и пълноценен докторантски труд.

Общият обем на дисертацията е 203 страници, съдържащи увод, три глави – добре структурирани и балансирани, със съответстващите подглави и 113 нотни примера, заключение, ясно формулирани приноси (относно извеждането и мотивацията на които изразявам пълното си съгласие) и приложение, съставено от три интервюта с известни музиканти, имали непосредствен близък личностен и творчески контакт с Милчо Левиев. Библиографията се състои от 60 източника на български и английски език. Ще подчертая, че форматът на художественотворческата докторантура предоставя на докторанта възможността, наред с концертните изяви, да се ограничи в скромния брой от 80 или малко повече страници (която „опция“, по мои наблюдения, рядко бива използвана). Николай Желязков далеч е надвишил въпросните минимални изисквания – както с обема на самото изследване като текст, така впрочем и със сценичните си изяви. При това максимално смислено и аргументирано. Имам известни резерви по отношение на изказа и структурирането на речта в определени моменти, но те остават на заден план – извършена е задълбочена, детайлно ангажирана и добросъвестна работа, което дава необходимото за едно дисертационно изследване качествено покритие. От гледна точка на изпълнителската и педагогическа приложимост съвсем естествено изпъква значението на Трета глава – наблюденията, тълкуването и препоръките, изведени чрез досконално и компетентно вникване в нотния текст и на базата на собствения интерпретаторски опит, са изключително ценни и професионално полезни.

Авторефератът е разположен на 59 страници и адекватно представя основните компоненти на дисертационния труд.

Бих отбелязал няколко конкретни аспекта от дейността на докторанта, които трасират забележителен приносен резултат – визирам както текстовата част, така и целенасочената изпълнителска и организационна

активност, непосредствено касаещи наследството на един от забележителните български творци. Смело мога да твърдя, че вследствие на тази активност Николай Желязков се е утвърдил като специалист с най-високо ниво на компетентност относно спецификата и проблематиката на клавирното творчество на М. Левиев.

- Свидетел съм на част от концерните изпълнения на докторанта както на знакови, така и на по-слабо познати творби на М. Левиев. Познавайки отдавна (бих казал, още от ученическите години на Николай) инструменталното му развитие и, съответно, изградения му изпълнителски почерк, не бях изненадан от убедителната сценична реализация на авторовите художествени послания. Освен това, пределно добросъвестния и компетентен подход към текста и натрупаният серозен опит в областта на камерното музициране естествено допринасяха за усещането за пълноценна и стилово достоверна интерпретация.

- Благодарение на добрата си репутация и познанството си с Вики Алмазиду – съпруга на композитора, докторантът получава възможността за достъп до личния му нотен архив. Нещо повече, оказано му е високото доверие да систематизира този архив, с която задача Николай се справя блестящо с присъщите си коректност, всеотдайност и пунктуалност. Той използва този непосредствен достъп, за да извърши задълбочен сравнителен анализ между публикуваните нотни издания на клавирните творби на композитора и авторови манускрипти, преписи и бележки от личния му архив, което е и една същностна част от дисертационното изследване. Установени са редица несъответствия, на които е дадено убедително тълкуване, насочено към постигане на достоверна интерпретация.

- Друг съществен момент от тази дейност е обстоятелството, че Николай стои в основата на практическата организация на провежданите в Пловдив три досегашни ежегодни издания на Националния музикален конкурс

„Милчо Левиер“. На базата на личните свои впечатления имам основания да твърдя, че този форум има изключително значение за популяризирането както сред ценителите, така и сред младите пианисти и техните преподаватели на клавирните творби на М. Левиер, а благодарение на съпътстващата творческа работилница и за осъзнаването на тяхната непосредствена методическа стойност спрямо различните възрастови категории.

Така, според твърдото ми убеждение, приносната дейност на докторанта значително надхвърля възприетата конвенционална такава за една художественотворческа докторантура, което е допълнителен силен аргумент да гласувам ЗА присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в научно направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“ на Николай Желязков, за което призовавам и уважаемите колеги – членове на научното жури.

28.08.2026 г.

проф. д-р Александър Василенко